Rekentaal van A tot Z

Korte uitleg in gewone taal, met een voorbeeld bij elk begrip.

ZO GEBRUIK JE DE KAART
Zoek het woord op, lees de uitleg en bekijk hoe je ermee rekent.

Aftrekken - Groeifactor

Aftrekken
Basisvaardigheden

Een hoeveelheid weghalen of het verschil tussen twee getallen uitrekenen.

Bijv. Je hebt €20 en betaalt €8: 20 − 8 = €12 over.

Breuk
Verhoudingen

Een getal dat een deel van een geheel aangeeft. Boven staat de teller, onder de noemer.

Bijv. 3/4 van 20: 20 ÷ 4 × 3 = 15.

Cirkeldiagram
Data & grafieken

Een cirkel die laat zien hoe een geheel is verdeeld. De hele cirkel is 100%.

Bijv. Een kwart van de cirkel is 25% van het totaal.

Decimalen
Basisvaardigheden

De cijfers achter de komma. Ze geven tienden, honderdsten enzovoort aan.

Bijv. In 2,35: 3 tienden (0,3) en 5 honderdsten (0,05).

Delen
Basisvaardigheden

Gelijk verdelen of uitrekenen hoe vaak een hoeveelheid ergens in past.

Bijv. 24 koekjes in zakjes van 6: 24 ÷ 6 = 4 zakjes.

Gemiddelde
Data & grafieken

Tel alle waarden op en deel de som door het aantal waarden.

Bijv. Bij 5, 7 en 9: (5 + 7 + 9) ÷ 3 = 7.

Gewicht
Grootheden

Hoe zwaar iets is. Je drukt dit meestal uit in gram (g) of kilogram (kg).

Bijv. 1,5 kg = 1.500 g. Een halve kilo = 500 g.

Groeifactor
Procenten

Het getal waarmee je vermenigvuldigt bij een procentuele toe- of afname.

Bijv. 20% erbij: × 1,20. 20% eraf: × 0,80.

Inhoud - Omtrek

Inhoud
Meetkunde

Hoeveel ruimte in een voorwerp past. Bij een balk: lengte × breedte × hoogte.

Bijv. Doos van 4 bij 3 bij 2 dm: 4 × 3 × 2 = 24 dm^3 = 24 liter.

Lengte
Grootheden

De afstand tussen twee punten. Je meet bijvoorbeeld in mm, cm, m of km.

Bijv. 2,5 m = 250 cm. Van m naar cm: × 100.

Lijngrafiek
Data & grafieken

Een grafiek met verbonden punten die laat zien hoe een waarde verandert.

Bijv. 10 °C op maandag, 14 °C op dinsdag: +4 °C.

Machten
Basisvaardigheden

Een getal herhaald met zichzelf vermenigvuldigen. De exponent zegt hoe vaak.

Bijv. 2^3 = 2 × 2 × 2 = 8. De exponent is 3.

Mediaan
Data & grafieken

De middelste waarde na sorteren. Bij een even aantal neem je het gemiddelde van de twee middelste.

Bijv. 2, 4, 7 → 4. Bij 2, 4, 6, 8 → (4 + 6) ÷ 2 = 5.

Modus
Data & grafieken

De waarde die het vaakst voorkomt. Er kunnen meerdere modi zijn.

Bijv. In 2, 3, 3, 5 is 3 de modus: die komt het vaakst voor.

Negatieve getallen
Basisvaardigheden

Getallen kleiner dan nul. Op de getallenlijn staan ze links van 0.

Bijv. −3 + 5 = 2: van −3 °C naar 2 °C.

Omtrek
Meetkunde

De lengte van de rand van een figuur. Tel alle zijden bij elkaar op.

Bijv. Rechthoek 5 bij 3 cm: 5 + 3 + 5 + 3 = 16 cm.

© Meester IY · vrij te gebruiken in de klas en thuis

Rekentaal van A tot Z

Korte uitleg in gewone taal, met een voorbeeld bij elk begrip.

HANDIG OM TE ONTHOUDEN
Controleer de eenheid: omtrek in cm, oppervlakte in cm², inhoud in cm³.

Oppervlakte - Spreiding

Oppervlakte
Meetkunde

Hoe groot een vlak is. Bij een rechthoek: lengte × breedte. Gebruik vierkante eenheden.

Bijv. Vloer van 4 bij 3 m: 4 × 3 = 12 m².

Optellen
Basisvaardigheden

Hoeveelheden samenvoegen om het totaal uit te rekenen.

Bijv. 12 rode en 8 blauwe pennen: 12 + 8 = 20 pennen.

Priemgetallen
Basisvaardigheden

Hele getallen groter dan 1 die alleen deelbaar zijn door 1 en zichzelf.

Bijv. 7 is priem. 9 niet, want 9 is ook deelbaar door 3.

Procent
Procenten

Procent betekent per honderd. 1% is één honderdste van het geheel.

Bijv. 25% van €80: 80 ÷ 100 × 25 = €20.

Pythagoras
Meetkunde

In een rechthoekige driehoek: $a^2 + b^2 = c^2$. De schuine zijde c ligt tegenover de rechte hoek.

Bijv. Bij a = 3 en b = 4 cm: c = √(9 + 16) = 5 cm.

Rest
Basisvaardigheden

Wat overblijft bij delen in hele groepen. De rest is kleiner dan de deler.

Bijv. 17 ÷ 5 = 3 rest 2, want 3 × 5 + 2 = 17.

Schaal
Verhoudingen

De verhouding tussen een maat op een tekening en de echte maat, in dezelfde eenheid.

Bijv. Schaal 1 : 100: 3 cm op de tekening is 300 cm = 3 m echt.

Spreiding
Data & grafieken

Hoe ver waarden uit elkaar liggen. Hier gebruiken we het bereik: hoogste min laagste waarde.

Bijv. Bij 3, 5 en 9 is het bereik: 9 − 3 = 6.

Staafdiagram - Wortels

Staafdiagram
Data & grafieken

Een diagram met staven om hoeveelheden van verschillende groepen te vergelijken.

Bijv. Klas A: 20 leerlingen. Klas B: 25. Verschil: 5 leerlingen.

Straal
Meetkunde

De afstand van het middelpunt tot de rand van een cirkel. De diameter is twee keer de straal.

Bijv. Straal r = 4 cm. Diameter d = 2 × 4 = 8 cm.

Tabel
Data & grafieken

Gegevens in rijen en kolommen. Lees de kopjes en eenheden om de juiste waarde te vinden.

Bijv. Bij de rij ‘appel’ staat €0,60 per stuk. Drie appels kosten €1,80.

Tijd
Grootheden

Hoe lang iets duurt of wanneer iets gebeurt. Een uur heeft 60 minuten.

Bijv. Van 09.40 tot 10.15 uur duurt 35 minuten.

Verhouding
Verhoudingen

Een vergelijking tussen hoeveelheden. Bij vergroten of verkleinen blijft hun verhouding gelijk.

Bijv. Sap : water = 1 : 4. Bij 2 glazen sap horen 8 glazen water.

Vermenigvuldigen
Basisvaardigheden

Gelijke hoeveelheden meerdere keren nemen. Het antwoord heet het product.

Bijv. 4 dozen met elk 6 bekers: 4 × 6 = 24 bekers.

Wortels
Basisvaardigheden

De vierkantswortel van een getal is het niet-negatieve getal dat in het kwadraat dat getal oplevert.

Bijv. √49 = 7, want 7 × 7 = 49.

VAN WOORDEN NAAR EEN SOM

Wat zoek je? Welke gegevens heb je nodig? Reken uit en controleer je antwoord én de eenheid.

© Meester IY · vrij te gebruiken in de klas en thuis